

SOSYAL MEDYADA KİM? NE ZAMAN? SUÇLU

FATİH REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Giriş

Gelişen teknoloji ile birlikte sosyal medyaya erişim ve çevrimiçi bir kimlik oluşturmak kolaylaşmaktadır. Aynı zamanda bu kolaylık birçok tehlikeyi de yanında getirmektedir. En çok kullanılan Instagram, Twitter, Facebook, Snapchat, Discord vb. sosyal medya platformlarında gerçek ve gerçek dışı birçok profil bulunmaktadır. Öyle ki bireylerin kendilerine ait bir sosyal medya hesabı olduğu gibi stolk yapmak amacıyla oluşturduğu yan hesapları da bulunmaktadır.

Günümüzde kullanılan WEB 2.0 teknolojisi ile iletişimin büyük kısmı çevrimiçi ortamlarda gerçekleşmektedir. Bu iletişim günlük hayatta işlenen suçları çevrimiçi ortamlara taşımış bilişim suçları konuşulmaya başlanmıştır. Çevrimiçi ortamlarda kişi ile ilgili her veri kişinin özel bilgisidir. Bu doğrultuda 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("KVKK") yürürlüktedir. Bu kanun özel hayatın gizliliğini esas alarak kişisel verilerin işlenmesinin disiplin altına alınmasına ilişkin kişisel verileri işleyen gerçek ve tüzel kişilerin yükümlülükleri ile uyacakları kuralları düzenlemektedir.

Bu konuda oluşan soruları Kişisel Verilerin Korunması Uyum Müdürü Av. Kaan Apak Altıntop'a sorduk.

Av. Kaan Apak ALTINTOP RÖPORTAJ

Merhaba Kaan Bey öncelikle sizi tanıyalım mı?

Merhaba, Kaan Apak Altıntop ben, avukatım. 7 yıllık serbest avukatlık faaliyetinden sonra şimdi bir finans kuruluşunda Kişisel Verilerin Korunması Uyum Müdürlüğü görevini ifa ediyorum. Aynı zamanda İMDAT Şiddeti Önleme ve Rehabilitasyon Derneği'nde 6 yıldır gönüllü olarak çalışıyorum.

Bu röportaj için teşekkür edip sosyal medya hesaplarında paylaşım yapma hususlarıyla ilgili öğrencilerimizin sorularını iletıyorum.

1. Henüz reşit değilim. Sosyal medya hesaplarım olabilir mi?

Sosyal medya hesabı açmak aslında bir üyelik sözleşmesi imzalamak anlamına geliyor. Türkiye'deki yasal duruma baktığımızda yaş sınırlamasına özel bir düzenleme yapılmadığını görüyoruz. Ancak Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), sosyal medya kullanma yaş sınırlarını paylaştı. Google, Facebook, Reddit, Twitter, Innstagram, Tumblr, Pinterest, Vimeo, Skyhpe, Foursquare, MySpace, Snapchat için kullanım yaşını 13 olarak açıkladı.

Linked In için kullanım yaş sınırını 16 olarak açıklanırken, Youtube, Flickr ve WeChat için ise 18 yaş üstü olduğu belirtildi. Amerika Birleşik devletlerinde ise Çocukların Çevrimiçi Gizliliğini Koruma Yasası (Children's Online Privacy Protection Rule) mevcut. Buna göre 13 yaşın altındaki çocukların sosyal medya hesabı açması mümkün değil. Yaş sınırının İspanya ve Güney Kore'de 14 olduğunu görüyoruz. Her ülkenin kendi düzenlemeleri ve kararları gereği yaş sınırları farklı olabiliyor.

2. Sosyal medya hesabımda arkadaşımın fotoğrafını/videosunu çekip paylaştım. Bu suç mudur?

Arkadaşımız olsun olmasın bir başkasının fotoğraf veya videosunu kendi hesaplarımızdan onun iznini almadan paylaşamayız.

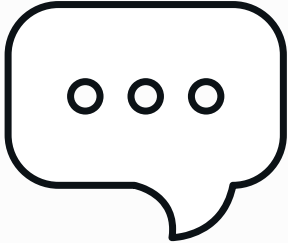
Eğer izinsiz paylaşırsak suçtur. Çünkü bir kişinin fotoğrafı veya videosu onun kişisel verisidir. Aynı zamanda videonun çekildiği yere göre özel hayatına dair bilgileri de ihlal edebiliriz. Bu nedenle paylaşmadan izin alınması gerekir. İzin alınarak paylaşılsa dahi eğer izin veren kişi iznini geri alırsa fotoğrafı sosyal medya hesaplarımızdan silmemiz gerekir.

3. Sosyal medya hesabından paylaşım yapan tanımadığım birinin gönderisine kötü içerikli(aşağılayıcı, hakaret, küfür vs.) yazdım. Suç mu işliyorum?

Evet suçtur. Suçlar açısından baktığımızda günlük hayatta fiziki olarak karşılaştığımız bir çok suçun bilişim ortamlarında da işlendiğini görüyoruz. En sık karşılaşılanlardan bir tanesi de hakaret suçudur. Sosyal medya hesapları üzerinden paylaşılan gönderilerin altına veya direkt mesaj yoluyla hakaret, küfür içerikli veya aşağılayıcı sözler yazarsak bunlar suç sayılacaktır. Burada yorum yaptığımız kişiyi tanıyıp tanımamamız arasında bir fark yoktur. Bu nedenle yazdığımız yazılara, yorumlara ve mesajlara dikkat etmeli, doğru bir üslup kullanmalıyız.

4. Tanıdığım veya tanımadığım birinin gizlice fotoğrafını çektim ama paylaşmadım. Sadece telefonumda saklıyorum. Bu problem oluşturur mu?

Bir kişinin fotoğrafını çekmek ve paylaşmak iki farklı eylemdir. Bir kişinin haberi olmaksızın fotoğrafının çekilip telefonda saklanması suçtur. Burada kişinin görüntü verisi onun haberi ve rızası olmaksızın kaydedilmektedir. Bir kişinin fotoğrafı aynı zamanda kişisel veridir. Kişisel veri ise bir kişiyi belirli veya belirlenebilir kılan her türlü veridir. Fotoğraf da bunun içerisinde. Bu durumda bir kişinin kişisel verisi hukuka aykırı olarak kaydedilmiş olmaktadır, suçtur. Burada belirtmek faydalı olacaktır. Bu fotoğraf paylaşılmış olsaydı ayrı bir suç oluşacaktı. Bu durumda da bir kişinin kişisel verisi hukuka aykırı şekilde yayılmış olacaktır.

5. Arkadaşımın telefon numarasını bir başka arkadaşım ile paylaşabilir miyim?

Telefon numarası da kişisel veriler arasında yer almaktadır. Kişisel veri ne demektir? Kişiyi belirli veya belirlenebilir kılan her türlü bilgidir. Dolayısıyla kişisel veriler paylaşılırken oldukça dikkat edilmelidir. Arkadaşımıza ait telefon numarasının onun iznini almadan bir başkası ile paylaşılması halinde de kişisel veriyi hukuka aykırı şekilde paylaşmış oluruz. Bu da suçtur. Bu nedenle arkadaşımıza ait telefon numarasını bir başkası ile paylaşmadan önce mutlaka onun iznini almalıyız.

6. Teneffüste video çektim. Arkadan başka arkadaşlarım da görünmüş ama onların onayını almadan paylaşım yaptım. Suç mudur?

Video veya fotoğraf çekerken odak noktasının neresi olduğu önemlidir. Herkesin dolaştığı veya bulunduğu yerlerde arkadaşlarımızın veya diğer insanların değil çevrenin odakta olması önemlidir. Bu durumda fotoğraf veya videoda asıl göstermek istediğimiz şey ön planda olmalıdır. Ancak yine de diğer kişilerin görünmesini azaltacak şekilde hareket etmek faydalı olacaktır. Mümkün olduğunca çekilmek istenen yer çekilmeli ve gelişen uygulamalar ile birlikte arkada gözükten insanların tanınmamasına yönelik düzeltmeler yapılmalıdır.

7. Derste video/fotoğraf çektim. Ama paylaşmadım. Sadece telefonumda saklıyorum. Bu videoyu paylaşabilir miyim?

Kişiler arasındaki aleni olmayan yani herkes tarafından duyulması mümkün olmayan konuşmaların izinsiz şekilde kayda alınması suçtur. Burada hem kişilerin birbirleri ile yaptıkları görüşmelerin kayıt altına alınmadığına ilişkin ön kabulleri ile davranışları korunmaktadır hem de kişilerin devamlı kayıt altına alınma duygusuyla hareket etmelerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

8. Bana ait olmayan fotoğraflarla çakma bir sosyal medya hesabı oluşturdum. Suç işlemiş oldum mu?

Sahte sosyal medya hesabı oluştururken bir başkasının fotoğraflarının kullanılması da başkasına ait kişisel verinin (fotoğraf) hukuka aykırı şekilde yayılması sayılır. Bu da suç olarak düzenlenmiştir. Başkasına ait fotoğrafın paylaşılabilmesi için o kişiden izin almak gereklidir. Fotoğraf izne istinaden paylaşılsa dahi karşımızdaki kişi iznini geri çekerse fotoğrafı kaldırmak gerekecektir.

10. Arkadaşımın fotoğrafını/videosunu onun haberi olmadan başka bir arkadaşına gönderebilir miyim? Bir kişinin haberi olmaksızın fotoğrafının çekilip bir başkasına gönderilmesi suçtur. Yukarıda da belirttiğim gibi bir kişinin fotoğrafı veya videosu kişisel veridir. Kişisel veri ise bir kişiyi belirli veya belirlenebilir kılan her türlü veridir. Fotoğraf veya video bir başkasına gönderildiğinde kişisel verinin hukuka aykırı olarak yayılması söz konusu olacaktır, suçtur.

11. Bir arkadaşımın mesajlaşmalarımın ekran görüntüsünü başka bir arkadaşına gönderdim veya sosyal medya hesabımdan paylaştım. Suç mudur?

Kişiler arasındaki mesajlaşmalar, yazışmalar özeldir, yalnızca konuşan kişilerce bilinmelidir. Bu konuşmaların başka bir kişiyle paylaşılması halinde haberleşmenin gizliliğini ihlal suçu oluşur. Aynı zamanda mesajların içinde kişilerin özel hayatlarına veya sağlık bilgilerine ilişkin bilgiler yer alabilir. Bu nedenle haberleşme koruma altındadır.

13. Discord gibi platformlarda kendi kimliğimi saklayarak insanlarla konuşuyor, arkadaş oluyorum. Suç unsuru barındırır mı?

Herhangi bir platformda anonim şekilde üye olmak ve birileriyle sohbet etmek tek başına suç unsuru barındırmaz. Ancak başkasına ait bilgilerin kullanılmaması gerekir. Başkasına ait bilginin kullanılması ile tamamıyla gerçek olmayan bir şeyin yaratılması farklı kavramlardır. İnternet doğası gereği anonimliğe olanak sağlayan bir yerdir. Bu nedenle anonim şekilde dolaşmak da internetin doğasında olan bir unsurdur. Ne var ki kimliğimizi saklayarak sohbet etmemiz hukuka aykırı veya suç oluşturan hareketlerde bulunduğumuzda bizlerin belirlenemeyeceği anlamına gelmez. Kendimizi karşımızdaki kişilere karşı gizlemekle otoritelere karşı gizlemek farklı şeylerdir. İnternette yaptığımız her hareket bir dijital iz bırakır. Bu nedenle kimliğimizi saklasak dahi suç sayılacak davranışlarda bulunmamamız gerekir.